

درخواست پروپوزال تدوین نقشه راه، اجرا و ارزشیابی برنامه مراقبت برای تکامل کودکان (CCD: Care for Child Development)

موضوع	توضیح
نام سازمان/واحد سفارش دهنده	معاونت بهداشت / دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس - اداره سلامت کودکان
نام، تلفن و ایمیل فرد مسئول در سازمان/واحد سفارش دهنده	دکتر غزال شریعت پناهی - ۸۱۴۵۴۹۹۴ - gshariatpanahi@yahoo.com
عنوان طرح	تدوین نقشه راه، اجرا و ارزشیابی برنامه مراقبت برای تکامل کودکان (CCD: Care for Child Development)
معرفی موضوع و اهمیت آن	کودکان به مراقبت خوب نیاز دارند و بقای آنان طی دوران کودکی وابسته به بالغینی است که به گرسنگی یا بیماری های آن ها توجه کرده و قادر به تامین نیاز ایشان باشد. مراقبت خوب به معنی حفظ کودکان از آسیب ها، عشق ورزیدن، توجه به آنان و فراهم کردن موقعیت های فراوان برای یادگیری ایشان است. مادر و یا دیگر افرادی که از کودک مراقبت می کنند، می توانند کمک کنند تا کودک با ارتباط برقرار کردن و بازی کردن بخوبی رشد کرده و یاد بگیرد. در بعضی موارد ممکن است والدین دانش کافی برای بازی کردن و یا ارتباط برقرار کردن با کودکانشان نداشته باشند، چنین والدینی نیازمند یاری، تشویق و حمایت می باشند تا اطمینان حاصل شود که کودکانشان تا حد پتانسیل، رشد و تکامل پیدا کنند. اکثر خانواده ها تلاش میکنند که بهترین وضعیت را برای کودکانشان فراهم کنند، اما اغلب از نقش مهم خود در پیشبرد تکامل کودکان خود در سالهای اولیه زندگی آگاه نیستند و یا برای آن آماده نشده اند. باید به خانواده ها کمک کرد که احساس خوب و اطمینان بخشی در مورد مراقبت از کودک داشته باشند. باید در خصوص فعالیت هایی که رابطه بین کودک و مراقب را تقویت میکند به خانواده مشاوره داد، و خانواده را در خصوص بازیهای مناسب و فعالیت های ارتباطی که سبب تحریک رشد و تکامل صحیح کودک میشود راهنمایی کرد و با استفاده از مهارتهای مناسب ارتباطی به خانواده مشاوره داد. خانواده ها اغلب برای تمرکز بر مهمترین فعالیت ها در مورد تکامل کودکان یعنی بازی و برقراری ارتباط به کمک نیاز دارند. این راهکارها به رشد کودک نیز کمک میکند. همچنین بزرگسالان از طریق بازی و ارتباط یاد میگیرند که چگونه نسبت به نیازهای کودک خود حساس بوده و بطور مناسبی به آن ها پاسخ دهند. این مهارتهای اولیه مراقبتی در بقاء و رشد و تکامل سالم کودکان نقش دارند. بررسی ها نشان داده که توجه بیشتر از طریق بازی و ارتباط و همچنین تغذیه کودک هنگام نیاز او رشد کودکان کم وزن و کودکان دچار سوءتغذیه را تحریک میکند. مراکز جامع سلامت که کودکان برای مراقبت به آن جا مراجعه میکنند نقش اساسی در ارائه آموزش ها دارند. در حال حاضر بسته خدمت مراقبت های ادغام یافته کودک سالم و برنامه جامع خدمات تکاملی کودکان در کلیه دانشگاه ها در حال اجرا میباشد که مشاوره های تکاملی در این برنامه ها به کودکان مراجعه کننده به مراکز سلامت جامعه ارائه میشود. گروه هدف این برنامه و برنامه های اداره سلامت کودکان، کلیه کودکان زیر ۵ سال میباشد. نوع خدماتی که در مراکز جامع سلامت در برنامه تکامل ارائه میشود به این شرح است:

۱. RED FLAG : بر اساس برنامه مراقبت‌های ادغام یافته کودک سالم در سنین ۲، ۹، ۱۸ و ۴۸ ماهگی بر اساس red flag های موجود در بسته خدمت کودک سالم غربالگری تکامل برای کودکان انجام می شود. ۲. پرسشنامه ASQ : در سنین ۶، ۱۲، ۲۴، ۳۶ و ۶۰ ماهگی توسط پرسشنامه ASQ کودکان غربال تکامل می شوند. ۳. کودکانی که بر اساس نتیجه پرسشنامه ASQ نیازمند بررسی بیشتر باشند برای انجام تست تشخیصی بیلی ارجاع داده می شوند. ۴. کودک با پاسخ تست ASQ و بیلی به پزشک معین تکامل ارجاع داده می شوند. ۵. راهنمایی‌هایی برای والدین در زمینه ارتقا تکامل کودکان در قسمت مشاوره کتابچه کودک سالم آمده است. همچنین فعالیت‌هایی برای ارتقا تکامل کودکان در اختیار خانواده ها قرار داده می شود. ۶. ارائه مداخلات توانبخشی در مراکز جامع تکامل ۷. پیگیری موارد نیازمند پیگیری در کشور ما اختلالات تکاملی یکی از مشکلات مهم بهداشتی به شمار می رود، زیرا سبب بروز مشکلاتی در دوران کودکی شده و فرصت‌های اجتماعی فرد را در بزرگسالی محدود می‌کند و وضعیت اجتماعی و اقتصادی وی را تحت تاثیر قرار می دهد، در برنامه CCD مراقبین سلامت آموزش دیده با ارائه راهکار در مورد بازی و برقراری ارتباط به مراقبین کودک به رشد و تکامل کودکان کمک خواهند کرد.	
۱. تدوین نقشه راه (توصیف چشم انداز و استراتژی، همسو و هم نظر کردن ذینفعان، ارائه یک سند راهنمایی برای اجرای استراتژی) ۲. اجرا (پایلوت در شیرخوارگاه ها و مراکز جامع سلامت در چند استان) ۳. ارزشیابی: أ. وضعیت اجرای برنامه مداخله مراقبت از تکامل کودک چگونه است؟ (سیاست‌های اجرایی، کارگاه‌های آموزشی، انطباق مداخلات با شرایط منطقه ای و محلی، آموزش مربیان) ب. کیفیت نهاده‌های مداخله (آموزش و نظارت) چگونه است؟ ت. تاثیر آموزش و نظارت بر مشاوره انجام شده توسط ارائه دهنده خدمت چگونه است؟ ث. چه بهبودی در عملکرد مراقب دیده شده است؟ ج. شناسایی الویت‌های برنامه و ارائه یک نمای کلی از برنامه ۴. تربیت کارشناسان کشوری مراقبت تکاملی کودکان برای آموزش به مراقبین سلامت و نهایتاً انتقال مطلب از طریق مراقبین سلامت به مراقبین کودک	اهداف مورد نظر طرح
۱. ارائه نقشه راه (توصیف چشم انداز و استراتژی، همسو و هم نظر کردن ذینفعان، ارائه یک سند راهنمایی برای اجرای استراتژی) ۲. ارزشیابی و ارائه گزارش ارزشیابی و طراحی مداخلات بر اساس ارزشیابی انجام شده ۳. برگزاری کارگاه برای کارشناسان کشوری مراقبت تکاملی کودکان (تربیت کارشناسان کشوری مراقبت تکاملی کودکان برای آموزش به مراقبین سلامت و نهایتاً انتقال مطلب از طریق مراقبین سلامت به مراقبین کودک) ۴. ارائه راهنما	خروجی های مورد انتظار طرح
۱. برگزاری جلسات ۲. هماهنگی با مدیریت برنامه و مشاورین ۳. جلب رضایت و تأیید مدیران ذیربط در پایان کارگاه	انتظارات از مجری در حین اجرای طرح (مانند روش کار و ...)

۴. تدوین مستندات و ارائه آن ها ۵. ارائه گزارش پیشرفت در طول اجرای طرح	
۱. ارائه نقشه راه ۲. ارزشیابی و ارائه گزارش و طراحی مداخلات ۳. تدوین مستندات لازم و ارائه آن ها ۴. ارائه راهنما	انتظارت از مجری پس از اتمام طرح (مانند اقدامات کاربرست نتایج، ملاحظات اخلاقی و قانونی و ...)
۱. این طرح در قالب پروژه های مشترک وزارت بهداشت با یونیسف پیش بینی شده است. ۲. سابقه کار در سیستم بهداشتی کشور ۳. سابقه اجرای کارگاه های بین المللی مشابه با نتایج رضایت بخش ۴. تسلط به زبان انگلیسی ۵. متخصص کودکان (دارای فلوشیپ تکامل کودکان)	ویژگی های انتخاب طرح دهندگان
دو سال پس از عقد قرارداد	مدت زمان اجرای طرح
برآورد هزینه پیشنهادی -/۰۰۰/۰۰۰/۱/۰۰۰ ریال	سقف بودجه طرح
یونیسف در جمهوری اسلامی ایران	منبع / منابع تامین مالی طرح
برنامه های سلامت کودکان	برنامه / برنامه های متاثر و ارتقا یافته از اجرای این طرح در حوزه